

วารสารข่าวประชาสัมพันธ์

Border Esan Action Network

เครือข่ายความร่วมมือพัฒนาชายแดนอีสาน

เมืองคูขนาน ช่องเม็ก-วังเต่าประชุมเข้ม

ดึงภาครัฐ-เอกชน วางกรอบการส่งเสริมสุขภาพชายแดน

พัฒนาเมืองชายแดน นายเสรี ทองมาก เลขานุการ มูลนิธิพัฒนารักษ์ จัดประชุมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ-เอกชน ในเขตพื้นที่ด้านชายแดนช่องเม็ก ตามโครงการพัฒนาเครือข่ายการทำงานด้านอนามัยเจริญพันธุ์ในพื้นที่เมืองคูขนาน ไทย-ลาว ไทย-กัมพูชา ของเครือข่ายความร่วมมือพัฒนาชายแดนอีสาน (บีเอ็น) เมื่อ 18 กันยายน 2551 ณ ห้องประชุมสถานีอนามัยหนองเม็ก ต.ช่องเม็ก อ.สิรินธร จ.อุบลฯ

เมืองคูขนาน - “ด้านช่องเม็ก” อ.สิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

- “ด้านวังเต่า” เมืองปากเซ แขวงจำปาสัก

ข้อมูลทั่วไป

- พื้นที่ซึ่งเคยเป็นสนามรบ ปัจจุบันเป็นสนามการค้า
- แหล่งท่องเที่ยวของคนไทย มาเยี่ยมเยียน
- เมืองหน้าด่านทางอีสานใต้ เชื่อมสู่อินโดจีน
- ทางผ่านของนักท่องเที่ยว นักลงทุน ไปยังประเทศเพื่อนบ้าน
- มีมูลค่าการค้าชาย การผ่านของสินค้า ปีละ 3-4 พันล้านบาท
- พื้นที่ติดกันแบบ ดินต่อดิน สะดวกต่อการเดินทาง
- การเคลื่อนย้ายเข้าออกหลายรูปแบบ (มีเอกสารเป็นทางการ ช่วงเวลาเข้า-ออกพิเศษ ช่องทางเข้า-ออกพิเศษ)

- ทั้งสองฝั่งใช้ภาษาเดียวกัน
- ลักษณะงานเป็นงานบริการ ซึ่งเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกัน (ล้อเซ็น ก่อสร้าง ขยายของตามร้าน พนักงานบริการ)
- กลุ่มคนที่ให้ข้อมูล เป็นกลุ่มประชากรพื้นฐานของเศรษฐกิจชายแดนแต่ไม่ค่อยได้รับความสนใจ จากหน่วยงานภาครัฐ เพราะการถือบัตรและประเภทของงาน

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มอาชีพ

- พนักงานบริการ ทำงานตามร้านคาราโอเกะ ร้านข้าวต้ม เช่าบ้านอยู่เอง 4,000-15,000 บาท / เดือน (300-400 คน)
- เด็กชายของตามร้าน ทำงานช่วงกลางวัน 1,500-3,000 บาท / เดือน ส่วนมากพักอยู่กับร้าน (100 คน)
- คนเข็นรถ ทำงานช่วงเวลาเปิดด่าน รายได้ 40 บาท / เที่ยว (400 คน)
- กรรมกรก่อสร้าง ค่าแรงวันละ 150 บาท กลับบ้านตอนเย็น (100-200 คน)

เราได้เรียนรู้อะไร / การเคลื่อนย้าย

- งานเข็นรถ – ก่อสร้าง เป็นกลุ่มคนในพื้นที่มากที่สุด
- เพื่อนกับญาติ มีส่วนในการเข้าสู่การทำงานใดหนึ่งมากที่สุด
- กลุ่มล้อเซ็นมีอายุ / ครอบครัวในพื้นที่ มีการเคลื่อนย้ายน้อยกว่ากลุ่มอื่นๆ น่าจะมีโอกาสในการเข้ามาเป็นแนวร่วม / แขน ในการทำงานต่อไปในอนาคต
- เด็กชายของมีโอกาสเคลื่อนย้าย / เข้าเมืองสูงสุด (วัย/รายได้/ความตั้งใจ)

เราได้เรียนรู้อะไร / อนามัยเจริญพันธุ์

- กลุ่มต่างๆ ล้วนมองว่าพนักงานบริการมีความเสี่ยงต่อเอชไอวี/ เอดส์ สูงสุด แต่ไม่ได้ดูพฤติกรรม / ความเสี่ยงของตัวเอง (มีเงิน – กินเหล้า – เที่ยว – มีแฟนมากกว่าหนึ่ง – ไม่ได้ใช้ถุงยางเมื่อมีเพศสัมพันธ์)
- ความเสี่ยงในฝั่งไทยส่วนมากเกิดขึ้นในสถานประกอบการ ฝั่งลาวเกิดนอกสถานประกอบการ
- ความเสี่ยงของพนักงานบริการเกิดจากอาชีพ/ความรัก แต่กลุ่มอื่นๆเริ่มจากการดื่ม / เที่ยว
- การเปิดบริษัท เป็นความเสี่ยงครั้งยิ่งใหญ่ของชีวิต
- การป้องกันเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับแขก แต่ไม่ได้ป้องกันกับแฟน/กิ๊ก (แถมมีกิ๊กหลายคน)

เราได้เรียนรู้อะไร- ปัญหาอนามัยเจริญพันธุ์

- โรคทางเพศสัมพันธ์ (หนองใน / หนองไก่) ซึ่งเป็นเพื่อนของเอดส์ มีให้เห็นอยู่ในพื้นที่
- พนักงานบริการทุกคน ล้วนมีปัญหาด้านสุขภาพ / อนามัยเจริญพันธุ์
- น่าจะมีคนที่มิเชื้อ แต่ไม่บอกใครอีกมาก (25% บอกว่าไม่บอกใคร)
- ความคิดที่จะแพร่เชื้อต่อเมื่อติดเชื้อเอชไอวี น่าจะเป็นโจทย์ในการรณรงค์ให้ความรู้ / ความเข้าใจเกี่ยวกับ เอชไอวี/ เอดส์
- การขาดความรู้ความเข้าใจเบื้องต้น เกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ (การใช้/ไม่ใช้ถุงยางอนามัย- การกินยาต้ม – การกินยาชุด)
- การป้องกันเอดส์ เป็นเรื่องของหมอ แต่ถ้ามีปัญหาสุขภาพ / โรคทางเพศสัมพันธ์ / อนามัยเจริญพันธุ์ จะไปซื้อยากินกันเอง

การทำโครงการนำร่อง

- มีระยะเวลาในการทำกิจกรรมใดหนึ่ง 3 เดือน
- เน้นการทำงาน เพื่อให้เกิดผลกระทบทั้งสองฝั่ง
- พอที่จะประเมินผลการดำเนินงานได้
- เน้นการมีส่วนร่วมของภาคี หน่วยงานในพื้นที่
- มีงบประมาณในการดำเนินการ 50,000-60,000 บาท

กิจกรรมที่เราน่าจะทำได้

- แพร่เชื้อต่อ
- ไม่อยากใช้ถุงยาง – ความรัก / ความไวใจ ไม่ใส่ถุง
- ซื้อมากินเอง
- เด็กอยากเดินทางไปเรื่อยๆ
- ความคาดหวังกับหมอ

แนวทางการดำเนินการ

- การให้สุขศึกษา / ความรู้ในการใช้ถุงยางอนามัย (รณรงค์ / เสี่ยงตามสาย / ให้ความรู้รายบุคคล / รายกลุ่ม / แผ่นป้ายรณรงค์ / แจกถุงยาง
- เครือข่าย (พนักงานบริการ / แรงงาน / อสม / ผู้ประกอบการ)
- วิทยุชุมชน
- การสร้างทัศนคติ / เป็นเรื่องน่ากลัว – ไม่ใช่เรื่องน่าอาย (โรคทางเพศสัมพันธ์)
- คลินิกเคลื่อนที่ – วันพยาบาล (21 ตุลาคม)

คณะทำงาน

- อบต. ชองเม็ก	- เทศบาลตำบลชองเม็ก	- สถานีอนามัยหนองเม็ก
- มูลนิธิพัฒนรักษ์ เลขาฯ	- สาธารณสุขอำเภอ	- มูลนิธิรักษ์ไทย
- ผู้ใหญ่บ้าน ประธาน	- ผู้ประกอบการ	- ประธาน อสม.
- อปพร.	- ตม. / ศุลกากร	

แนวทางการผลิตสื่อ

- โรคทางเพศสัมพันธ์ บ่มี แนวกันเขตแดน
- สถานีอนามัยหนองเม็ก บัวเขาเว้าม่วง
- ซิเป็นเอดส์ หรือบ่เอดส์ ก็ตายคือกัน กลัวได้แต่บ่ให้ย่าน

เราน่าจะทำกิจกรรมอะไรได้บ้าง

- สร้างแกนนำอาสาสมัคร เพื่อการทำงานในระยะยาว
- การรณรงค์ให้ความรู้ เพื่อให้เกิดความตระหนักในประเด็นใดหนึ่ง
- การผลิตสื่อในรูปแบบต่างๆ
- ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของหมอ คนที่เกี่ยวข้องทั้งสองฝั่ง

รายละเอียดเพิ่มเติม..... www.borderesan.com

สนับสนุนโดย.....

